

It is understood according to the **בשלמא לרבנן כתיב¹ כדי רשעתו כולי** – *Rabonon*, for it is written; ‘commensurate with his wickedness’, etc.

OVERVIEW

The עדים זוממין רבנן and the ר"מ cited a dispute between them regarding רבנן who testified (falsely) that someone owes money to his friend. ר"מ maintains that the עדים receive מלקות (for lying and transgressing the לא of תענה) and the עדים must also pay the alleged borrower the money they testified that he owes (to fulfill the rule of אשר זמם). ר"מ supports his ruling by stating שלא השם המביאן לידי עדים זוממין, אין לוקין ומשלמין, so the עדים only need to pay but they do not receive מלקות. Our גמרא states that we understand the reasoning of the רבנן (since it states כד רשעתו), however the position of ר"מ needs an explanation. תוספות clarifies why indeed it is understood according to the רבנן and not according to ר"מ.

תוספות responds to an anticipated difficulty:³

והאי רשע רוצה לומר ממון כדמוכח⁴ בכתובות (דף לב, ב ושם) -

And this wickedness (the רשעה אהת which you are מחייבו) is intended to mean money, as is evident in מסכת כתובות. This explains the view of the רבנן -

אלא רבי מאיר מאי טעמא פירוש⁵ הא כתיב כדי רשעתו -

However (continues the גמרא), ‘**what is the reason of ר"מ**’; the explanation of this question is; **since it is written כְּדִי רִשְׁעָתוֹ** -

דמשמע משום רשעה אחת אתה מחייבו וכולי –

Which indicates that you hold him liable for one רשעה, etc. but ואי אתה מחייבו משום רשעות, so how can ר"מ maintains ומשלמין ולוקין?!

asks (on the s'רא question):

¹ וְהָיָה אִם בֶּן הַכּוֹת הָרָשָׁע וְהַפִּילוֹ הַשְּׁפָט וְהַכְּהוֹ לִפְנֵי כְּדִי רָשָׁעְתוֹ בְּמַסְפֵּר; reads: דברים (תצא) כהב.

² See previous תוספות (on ד"ה לוקין) for a full explanation of his reasoning.

³ Granted that from the words כְּדִי רָשַׁעְתוֹ we can derive that שְׂנֵי רָשָׁעִים וְאֶתָּה מְחַיִּיב מִשּׁוֹם (we can punish him only once, but not twice), but how do we know which of the two punishments to give to the עֲדִים (and hence לפני וגו') [Additionally that פסוק is discussing מלקות (see footnote # 1)], it would seem that the עֲדִים זוממין receive only מלקות.]

⁴ See (also) כל ד"ה רש"י ד, ד"ה כל. The גמרא there derives it from the fact that after the תורה writes (in יט, יט [שופטים] דברים) regarding עדים זוממין ועשיתם לו כאשר זמם, the תורה continues (in פסוק כא) stating יד ביד meaning that it must be something which is given ליד which refers to money. עדים זוממין must pay.

⁵ The term פירוש (usually) indicates that the understanding is not as simple as we may have initially thought. Why does the גמרא ask, 'אלא ר"מ מ"ט', when ר"מ explained himself fully in the משנה that לא השם וכו' (see 'Overview' [and footnote # 2]). תוספות explains that regardless of the סברא that שלא השם וכו', nevertheless since we have a clear מיעוט from רשעתו that כדי רשעתו that אינו לוקין ומשלמין that should override the סברא of שלא השם.

ואם תאמר ומאי פריך והא בכתובות מוקי האי קרא ללוקין ולמיתה⁶ -

And if you will say; but what is the גמרא asking, since in מסכת כתובות we established this פסוק of רשעתו (and its exclusion that רשעיות ב' מחייבו משום ב' רשעיות) (וא"א מחייבו משום ב' רשעיות) (but not for מלקות and מיתה) (ממון ומלקות) for a case of

answers: תוספות

ויש לומר דכל זה מן הפירכא אלא לרבי מאיר -

And one can say; that all this (which follows) is included in the question of; - 'ר"מ' however, according to

הוה ליה למדרש ולומר רשעתו שאין אתה מחייבו משום שתי רשעיות⁷ ולא⁸ ללוקין ולמיתה: He should have expounded the פסוק of רשעתו, saying that you cannot obligate him for two רשעיות whatever they are (whether מלקות ומיתה or ממון ומלקות) but not to limit the דרשה (of רשעיות ב' מחייבו משום ב' רשעיות) (וא"א מחייבו משום ב' רשעיות) to the case of מיתה ולוקין ומיתה only.

SUMMARY

We derive that עדים זוממין must pay, therefore the exclusion of רשעתו is to exclude מלקות. This exclusion should override the reasoning of ר"מ. The גמרא is actually asking why ר"מ limits the exclusion of רשעתו to מלקות ומיתה and does not also exclude ממון ומלקות.

THINKING IT OVER

Does תוס' mean that the גמרא's question was that ר"מ should interpret the פסוק of כדי⁹ (מלקות ומיתה) (but not only מלקות ומיתה) or perhaps תוספות meant that instead of applying רשעתו for מלקות ומיתה only, he should apply it for ממון ומלקות only?¹⁰

⁶ The גמרא in (וב') maintains that according to ר"מ the מיעוט of רשעיות ב' מחייבו משום ב' רשעיות is by a case where he was liable for מיתה ומלקות, in that situation he only receives מיתה, but not מלקות. However there is no פסוק or מיעוט to teach us that where there is a חיוב of ממון ומלקות that he does not receive both.

⁷ The פסוק of רשעתו is discussing מלקות (see footnote # 3 [bracketed area]); it follows therefore that the תורה teaches that if the מלקות is accompanied with any other punishment (whether מיתה or ממון) so it is no longer רשעתו (רשעה אחת), but rather שתי רשעיות, the accused does not receive מלקות (but rather either מיתה or ממון as the case may be). See תוספות כתובות לז, ב ד"ה וחדא.

⁸ See the emendation on the margin of the גמרא. See 'Thinking it over'.

⁹ As it is interpreted here.

¹⁰ See # 93 and 94. אוצר מפרשי התלמוד